

L'INSTINT

Ashley Audrain

Columna

ASHLEY AUDRAIN
L'INSTINT

Traducció d'Alba Dedeu

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

TÍTOL ORIGINAL: *THE PUSH*

PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2021

© ASHLEY AUDRAIN CREATIVE INC, 2021

© DE LA TRADUCCIÓ: ALBA DEDEU, 2021

© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S. A. U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2741-8

DIPÒSIT LEGAL: B. 21.190-2020

FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

www.columnaedicions.cat

Això és una obra de ficció. Els noms, els personatges, els llocs i els fets que hi surten són fruit de la imaginació de l'autor o han estat utilitzats en un context de ficció.

Qualsevol semblança amb persones reals, vives o mortes, o fets reals és pura coincidència.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Vas fer lliscar la teva cadira cap a mi, em vas donar uns copets al llibre de text amb l'extrem del llapis i jo vaig clavar els ulls a la pàgina, sense poder-me decidir a aixecar-los. «Sí?», vaig respondre't, com si fos una trucada. Allò et va fer riure. I ens vam quedar asseguts allà, fent rialletes, dos desconeguts en una biblioteca universitària que estudiaven per a la mateixa assignatura optativa. A la classe hi devia haver centenars d'alumnes; fins llavors no t'havia vist mai. Els cabells arrissats et queien sobre els ulls i tu te'ls cargolaves amb el llapis. Tenies un nom d'allò més peculiar. Més tard, aquella tarda, em vas acompanyar a casa. No vam parlar gaire. Tu no amagaves fins a quin punt estaves embadalit; em miraves somrient cada dos per tres. Mai abans no m'havia dedicat ningú tanta atenció. Davant la meva residència em vas fer un petó a la mà i el teu gest va fer que ens poséssim a riure altra vegada.

Aviat teníem vint-i-un anys i érem inseparables. Ens faltava menys d'un any per acabar els estudis. Ens vam passar

aquell temps dormint junts a la meva minúscula habitació de la residència i estudiant un a cada punta del sofà amb les cames entrelaçades. Anàvem al bar amb els teus amics, però sempre acabàvem tornant d'hora a casa, al llit, en la novetat de l'escalfor de l'altre. Jo gairebé no bevia, i tu estaves tip de fer vida nocturna; només em volies a mi. En el meu món, no semblava que allò importés gaire a ningú. Tenia un petit cercle d'amics que eren més aviat coneixences. Estava tan concentrada a mantenir unes notes altes per raó de la beca que no tenia temps de fer la vida social típica dels universitaris, i tampoc no m'interessava. Suposo que no vaig fer cap amistat estreta, durant aquells anys, fins que et vaig conèixer a tu. Tu m'oferies una cosa diferent. Ens havíem apartat discretament de l'esfera social i érem tot el que necessitàvem l'un per a l'altre.

El consol que trobava en tu era irresistible. Com que quan et vaig conèixer no tenia res, et vas convertir sense cap esforç en el meu tot. Això no vol dir que no fossis digne d'aquesta posició; sí que ho eres. Eres gentil, considerat i encoratjador. Vas ser la primera persona a qui vaig dir que volia ser escriptora, i tu vas respondre: «No et puc imaginar sent res més». Em delectava en la manera com ens miraven les noies, com si s'haguessin de sentir geloses d'alguna cosa. T'ensumava els cabells foscos i brillants mentre dormies a la nit i de bon matí et passava un dit per la barbata aspra per despertar-te. Eres una addicció.

Per al meu aniversari vas posar per escrit cent coses que t'encantaven de mi. «14. M'encanta que ronquis una mica quan et quedes adormida. 27. M'encanta la teva manera encisadora d'escriure. 39. M'encanta traçar-te el meu nom a l'esquena. 59. M'encanta compartir una magdalena amb tu mentre anem cap a classe. 72. M'encanta l'estat d'ànim en què et despertes els diumenges. 80. M'encanta

veure com acabes de llegir un bon llibre i te l'estrenys contra el pit al final. 92. M'encanta pensar que un dia seràs una mare esplèndida».

—Per què penses que seré bona mare? —Vaig deixar la llista i per un instant vaig pensar que potser no em coneixies en absolut.

—Per què no hauries de ser bona mare? —Em vas enfonsar enjogassat el dit a la panxa—. Et preocupes pels altres. I ets afectuosa. Ja friso per tenir criatures amb tu.

No podia fer altra cosa que forçar un somriure.

Mai no havia conegut ningú amb un cor tan àvid com el teu.

—Algun dia ho entendràs, Blythe. Les dones d'aquesta família... som diferents.

Encara veig el pintallavis de color ataronjat de la meva mare al filtre del cigarret. La cendra que va caure al got i va surar en el darrer glop del meu suc de taronja. La pudor de cremat de la meva torrada.

Només em vas preguntar per la meva mare, la Cecília, unes quantes vegades. Jo només te'n vaig explicar els fets: primer, que ella se n'havia anat quan jo tenia onze anys; segon, que després que marxés només la vaig veure un parell de cops, i, tercer, que no tenia ni idea d'on era.

Sabies que em guardava altres coses, però no em vas pressionar mai perquè te les expliqués; tenies por del que podies sentir. Jo ho entenia. Tots tenim dret a esperar certes coses els uns dels altres i de nosaltres mateixos. Amb la maternitat no és pas diferent. Tots nosaltres esperem tenir bones mares, casar-nos amb bones mares o ser bones mares.

1939-1958

L'Etta va néixer el mateix dia que va començar la Segona Guerra Mundial. Des del primer moment va tenir els ulls del color de l'oceà Atlàntic, la cara vermella i el cos grassonet.

Es va enamorar del primer noi que va conèixer, el fill del metge del poble. Es deia Louis i era educat i ben parlat, cosa que no era habitual entre els xicots que coneixia, i no era la mena de persona que donés importància al fet que l'Etta hagués nascut sense el do de la bellesa. Des del primeríssim dia que van anar a l'escola fins al darrer, en Louis va acompanyar l'Etta a l'escola amb una mà a l'esquena. I a l'Etta l'encisaven, aquesta mena d'atencions.

La família de la noia posseïa centenars d'acres de blat de moro. Quan l'Etta va fer divuit anys i va dir al seu pare que es volia casar amb en Louis, ell va insistir que el seu gendre havia d'aprendre a fer de granger. No tenia cap fill, i volia que en Louis es fes càrrec del negoci familiar. L'Etta, però, va pensar que el seu pare només volia demostrar una cosa al jove: que portar una granja era una feina àrdua i respectable. No era una feina adequada per a gent feble. I no era adequada, certament, per a un intel·lectual. L'Etta havia triat un home que no s'assemblava gens al seu pare.

En Louis tenia pensat ser metge igual que el seu pare, i tenia una beca per començar a estudiar a la Facultat de Medicina. Però el desig de casar-se amb l'Etta era més fort que el d'exercir com a metge. A pesar de les súpliques de l'Etta, que deia al seu pare que no el forçés a treballar en excés, l'home feia esllomar en Louis. El noi es llevava a les quatre cada dia i sortia als camps plens de rosada. Treballava de les quatre de la matinada fins al capvespre, i a l'Etta li agradava recordar a la gent que no s'havia queixat ni una sola vegada. En Louis va vendre el maletí de metge i els llibres de text que li havia donat el seu pare, i els diners que en va treure els va deixar al marbre de la cuina, en un pot. Va dir a l'Etta que allò era el primer granet de sorra per a un fons universitari per als fills que tindrien. L'Etta va pensar que allò posava de manifest el caràcter generós d'aquell home.

Un dia de tardor, abans que sortís el sol, en Louis va quedar trinxat per la dalladora de farratge. Va morir dessagnat tot sol al camp de blat de moro. El va trobar el pare de l'Etta, que va enviar la filla a cobrir el cos amb una lona del graner. La noia va agafar la cama malmenada d'en Louis, la va portar fins a la granja i l'hi va tirar pel cap al seu pare mentre ell omplia una galleda d'aigua per netejar la sang de la màquina.

Encara no havia assabentat la seva família de la criatura que li creixia a dins. Era una dona corpulenta, amb un sobrepès de trenta quilos, i va amagar bé l'embaràs. La nena, la Cecília, va néixer quatre mesos més tard al terra de la cuina, en plena tempesta de neu. L'Etta mirava fixament el pot de diners allà dalt al marbre mentre empenyia el nadó cap a fora.

L'Etta i la Cecília vivien discretament a la granja i gairebé no es deixaven caure mai pel poble. Quan hi anaven, no costava gaire sentir com tothom murmurava sobre la dona que «patia dels nervis». En aquella època no es deia gran cosa més, no se sospitava gran cosa més. El pare d'en Louis donava a la mare de l'Etta una quantitat regular de sedants perquè els subministrés a la filla de la manera que cregués oportuna. Així doncs, l'Etta es passava

la majoria dels dies al petit llit de llautó de l'habitació en què havia crescut, i la seva mare s'ocupava de la Cecília.

Aviat, però, l'Etta es va adonar que no coneixeria cap altre home mentre estigués drogada d'aquella manera al llit. Va aprendre a espavilar-se prou bé i al final va començar a ocupar-se de la Cecília, portant-la a passejar pel poble en el cotxet mentre la pobra nena xisclava demanant l'àvia. L'Etta deia a la gent que tenia un mal d'estómac crònic terrible, que li impedia menjar durant mesos seguits, i que era per això que s'havia aprimat tant. No s'ho creia ningú, però l'Etta no prestava atenció a la xerrameca ociosa. Acabava de conèixer en Henry.

En Henry tot just havia arribat al poble, i anava a la mateixa església que ella. Dirigia una seixantena de treballadors en una fàbrica de laminadures. A l'Etta la va tractar amb dolcesa des del moment que es van conèixer: li encantaven els nens, i la Cecília era d'allò més bufona; va resultar, doncs, que la nena no va ser el problema que tothom havia dit que seria.

Al cap de poc temps, en Henry va comprar-los una casa d'estil Tudor encerclada per una franja verd menta al bell mig del poble. L'Etta va deixar definitivament el llit de llautó i va recuperar tot el pes que havia perdut. Es va entregar a la tasca de crear una llar per a la seva família. La casa tenia un porxo ben construït amb un gronxador, i cortines de puntes a totes les finestres; al forn sempre s'hi coïen galetes amb trossets de xocolata. Un dia van entregar els mobles nous per a la sala d'estar a la casa equivocada, i la veïna va deixar que el transportista els hi muntés tots al soterrani, malgrat que no els havia comprat ella. Quan l'Etta se'n va adonar, va començar a córrer pel carrer rere el camió, cridant impropèriament, amb la bata i els rullós posats. Això va fer riure molt a tothom, fins i tot, al final, l'Etta mateixa.

S'esforçava de valent per ser la dona que els altres esperaven que fos.

Una bona esposa. Una bona mare.

Tòt semblava indicar que les coses anirien bé.

Coses que em venen al cap quan penso en el començament de la nostra relació:

La teva mare i el teu pare. Per a una altra persona, això potser no hauria estat tan important, però, als meus ulls, tu anaves lligat a una família. La meva única família. Els regals generosos, els bitllets d'avió perquè m'estigués amb tots vosaltres en algun lloc assolellat durant les vacances. Casa seva feia olor de llençols calents i acabats de rentar, sempre, i quan hi anàvem de visita jo mai no me'n volia anar. La manera com la teva mare em tocava les puntes dels cabells em feia venir ganes d'arraular-me-li a la falda. De vegades em feia l'efecte que m'estimava tant com t'estimava a tu.

El fet que acceptessin sense preguntes on era el meu pare, i que s'abstinguessin de jutjar-lo quan va refusar la seva invitació de visitar-los durant les vacances, van ser detalls que vaig agrair. A la Cecília, per descomptat, no la vam esmentar mai; tu havies tingut la delicadesa de parlar-ne amb ells abans de portar-me a casa seva. («La Bly-

the és meravellosa. De debò que ho és. Però, perquè ho sapigüeu...») No us hauríeu dedicat mai a fer safareig sobre la meva mare; cap de vosaltres no sentia inclinació per res que no fos agradable.

Éreu tots d'allò més perfectes.

A la teva germana petita li deies «estimada», i ella t'adorava. Trucaves cada nit a casa i jo t'escoltava des del passadís, desitjant poder sentir les paraules de la teva mare que et feien riure d'aquella manera. Anaves a veure'ls un cap de setmana sí i un no per ajudar el teu pare amb les feines de la casa. Els abraçaves. Feies de cangur per a les teves cosinetes. Et sabies la recepta de pa de plàtan de la teva mare. Cada any, per l'aniversari de noces dels teus pares, els regalaves una targeta de felicitació. Els meus pares ni tan sols l'havien esmentat mai, el seu casament.

El meu pare. Aquell any, quan li vaig fer saber que no hi aniria pel Dia d'Acció de Gràcies, ell ni tan sols em va contestar el missatge, però et vaig mentir i et vaig dir que s'alegrava que hagués conegut algú, i que m'havia donat molts records per a la teva família. La veritat era que no havíem parlat gaire, des que tu i jo ens havíem conegut. La nostra comunicació tenia lloc en gran mesura a través dels contestadors, i fins i tot així s'havia convertit en una sèrie d'intercanvis freds i genèrics que m'hauria fet vergonya que sentíssis. Encara no estic segura de com vam arribar a aquest estat de coses, ell i jo. La mentida era necessària, igual que el reguitzell d'altres mentides que t'havia dit per tal que no sospitessis fins a quin punt la meva família era un desgavell. Per a tu, la família era una cosa massa important: ni tu ni jo no podíem assumir el risc que la veritat sencera sobre la meva canviés la manera com em veies.

Aquell primer pis. Quan m'agradaves més, allà dins, era al matí. La manera com et tiraves el llençol per sobre com si fos una caputxa i dormies una mica més, l'olor forta de jovenet que deixaves a les fundes dels nostres coixins. En aquella època em llevava d'hora, jo, la majoria dels dies abans que sortís el sol, i escrivia al fons de la petita cuineta que sempre estava fredíssima. Duia posat el teu barnús i bevia te en una tassa de ceràmica que havia pintat per a tu en un d'aquells tallers d'artesanía. Més tard em cridaves pel nom, quan el terra s'havia escalfat i els estors deixaven passar prou llum perquè poguessis veure els detalls de la meua carn. Em feies tornar al llit i experimentàvem: tu eres agosarat i segur de tu mateix, i vas entendre abans que jo el que el meu cos era capaç de fer. Em fascinaves. La teva seguretat. La teva paciència. La necessitat essencial que tenies de mi.

Les nits amb la Grace. Era l'única amiga de la universitat amb qui havia mantingut el contacte després que ens graduéssim. No et vaig dir fins a quin punt n'estava, d'ella, perquè semblaves una mica gelós del temps que passava amb mi i pensaves que beviem massa, tot i que, tenint en compte tot el que pot donar de si l'amistat femenina, jo li donava ben poc. No obstant això, aquell any que ella no tenia parella ens vas portar flors a totes dues per Sant Valentí. Jo la convidava a sopar més o menys un cop al mes, i tu solies fer-nos companyia assegut sobre la paperera capgirada. Sempre tenies temps per parar a comprar una bona ampolla de vi quan tornaves de la feina. Quan començaven les xafarderies, quan ella treia els cigarrets, tu et disculpaves educadament i obries un llibre. Una nit et vam sentir parlar amb la teva germana al balcó mentre nosaltres

fumàvem a dins (quines coses!). La noia acabava de partir peres amb algú i havia trucat al seu germà, al seu confident. La Grace em va preguntar quina tara tenies. Eres poca traça al llit? Geniüt? Havies de tenir alguna tara, perquè no podia haver-hi un home tan perfecte. Però no en tenies cap. Llavors, no. Cap que jo conegués. Vaig fer servir la paraula «sort». Era afortunada. No tenia gran cosa, però et tenia a tu.

Les nostres feines. No en parlàvem gaire sovint. Jo envejava el teu èxit creixent i tu ho sabies; eres conscient de les nostres trajectòries professionals divergents, de la diferència entre els nostres ingressos. Tu feies diners i jo somiava. Des que m'havia graduat, jo gairebé no havia guanyat res, deixant de banda alguns petits projectes independents; però tu pagaves generosament les despeses familiars i em vas donar una targeta de crèdit, dient-me simplement: «Fes-la servir per a tot el que necessitis». Aleshores ja t'havien contractat a l'empresa d'arquitectura i, en l'interval que jo havia trigat a fer tres narracions curtes, a tu ja t'havien ascendit dues vegades. Aquelles narracions no me les havien publicades. Tu te n'anaves a treballar amb l'aspecte de pertànyer a una altra persona.

Les cartes que m'informaven que no em publicarien les narracions van anar arribant tal com era previsible; tu em recordaves amb amabilitat i sovint que allò formava part del procés. «Ja vindrà». La teva fe incondicional en mi era encantadora. Frisava per demostrar-me a mi mateixa que era tan bona com tu pensaves que era. «Llegeix-me el que has escrit avui, sigui el que sigui. Sisplau!». Sempre esperava que m'ho supliquessis, i després, quan jo fingia exasperació i hi accedia, tu feies una rialleta. El nostre

costum poca-solta. Havent sopat t'arraulies al sofà, esgotat, encara amb la roba que t'havies posat per anar al despatx. Mentre et llegia el meu escrit tancaves els ulls, i somreies en sentir totes les meves frases millors.

La nit que et vaig ensenyar la primera narració que m'havien publicat, et va tremolar la mà en agafar-me la revista de paper gruixut. Hi he pensat sovint, en això. En l'orgull que senties per mi. Anys més tard vaig tornar a veure com et tremolava la mà mentre sostenies el peu minúscul d'ella, tacat de la meva sang.

Però abans d'això:

Em vas demanar que em casés amb tu el dia que feia vint-i-cinc anys.

Amb un anell que encara porto, de vegades, a la mà esquerra.